

Sygn. akt II C 355/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział II Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Sławomir Łabuz

Protokolant: Izabela Kucza

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016 roku w Rybniku

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w R.

o zapłatę

1. oddala powództwo;

2. przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Gliwicach – Ośrodka (...) w R.) na rzecz adwokat A. M. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) w tym 27,60 zł podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sygn. akt: II C 355/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3.06.2015 r. powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w R. kwoty 80.000 zł. Powód powołując się na Konstytucję oraz przepisy kodeksu cywilnego podniósł, iż pozwany naruszył jego dobra osobiste w ten sposób, iż w okresie od 4 grudnia 2003 roku do 25 stycznia 2006 roku kiedy to przebywał w pozwanym zakładzie karnym ten nie zapewnił mu odpowiednich warunków odbywania kary pozbawienia wolności. Powód wskazał na przeludnienie, zły stan cel oraz brak ich odpowiedniego wyposażenia.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania. Pozwany przyznał, iż powód przebywał w pozwanej jednostce od dnia 4 grudnia 2003 r. do dnia 25 stycznia 2006 r. Wskazał, iż po tej dacie powód w pozwanej jednostce już nie przebywał. Zarzucił, iż dochodzone przez powoda roszczenie jest przedawnione.

Na rozprawie w dniu 2.02.2016 r. pełnomocnik powoda wniósł o nieuwzględnienie podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia albowiem podniesienie go przez pozwanego stanowi nadużycie prawa.

Sąd zważył

Bezspornym w sprawie pozostawało to, iż powód przebywał w pozwanej jednostce organizacyjnej jedynie w okresie od 4 grudnia 2003 r. do 25 stycznia 2006 r. Z przedstawionej przez pozwanego przeglądarki historii rozmieszczenia powoda wynikało, iż od 2008 roku powód nie przebywał w pozwanym zakładzie karnym. Przebywał natomiast w zakładach karnych i aresztach w C., B., S., B., J., Z., C., K., N..

Zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego jest zasadny, roszczenie powoda w zakresie, w jakim dotyczyło krzywdy doznanej w związku z osadzeniem w pozwanej jednostce penitencjarnej w okresie od 4 grudnia 2003 roku do 25 stycznia 2006 roku uległo przedawnieniu. Powód wywodził swe roszczenie z tego iż pozwany nie zapewnił mu odpowiednich warunków odbywania kary pozbawienia wolności. W uznaniu Sądu, gdy zdarzeniem szkodzącym jest osadzenie w przeludnionej celi czy też brak zapewnienia należytych warunków bytowych, ujemne następstwa tegoż zdarzenia (naruszenia dóbr osobistych) takie jak poczucie poniżenia, upokorzenia, cierpienia są odczuwane w dacie zaistnienia tych zdarzeń. Należy zauważyć, że kwestia początku biegu terminu przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym była uregulowana w obowiązującym do dnia 10 sierpnia 2007 r. przepisie art. 442 § 1 KC tak samo jak w obecnie obowiązującym art. 442 § 1 KC. Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Posiadanie wiadomości o szkodzie jako przesłance koniecznej do dochodzenia odszkodowania zostaje zrealizowane już w chwili, w której poszkodowany wie o wystąpieniu szkody w ogóle, czyli gdy ma świadomość faktu powstania szkody - ta świadomość wystarcza do rozpoczęcia biegu przedawnienia. Co istotne, rozpoczęcie biegu przedawnienia jest niezależne od świadomości uprawnionego co do przysługującego mu roszczenia - wystarczająca jest natomiast sama wiedza poszkodowanego o tym, że szkodę mu wyrządzono oraz o tym, kto obowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankę wiadomości wystarczającej według art. 442 § 1 kc do rozpoczęcia biegu przedawnienia stanowi już sama świadomość doznanej szkody, a nie dowiedzenie się, że z tego tytułu można domagać się odszkodowania. Z samych twierdzeń powoda zawartych w uzasadnieniu pozwu wynika jednoznacznie, że powód niewątpliwie już w czasie pobytu w pozwanej jednostce miał świadomość wyrządzonej mu szkody oraz osoby obowiązanej do jej naprawienia.

Natomiast wbrew twierdzeniu powoda, w niniejszej sprawie nie zaistniały żadne okoliczności uzasadniające przyjęcie, iż podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa (art. 5 kc). Zarzut przedawnienia stanowi realizację prawa podmiotowego i jego podniesienie, co do zasady, nie stanowi nadużycia prawa podmiotowego. Uznanie zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa może nastąpić tylko wyjątkowo, koniecznym jest wykazanie, że bezczynność wierzyciela w dochodzeniu roszczenia wynikała z przyczyn wyjątkowych. W niniejszej sprawie powód nawet nie podnosił jakichkolwiek twierdzeń wskazujących na to, by zaistniały po jego stronie jakiegokolwiek okoliczności, które uniemożliwiły mu dochodzenie roszczenia przed upływem terminu przedawnienia. W szczególności zaś nie sposób uznać, by takie utrudnienie stanowił fakt pobytu powoda w zakładzie karnym. Sądowi z urzędu znany jest fakt, że zdecydowana większość spraw tego rodzaju inicjowana jest właśnie przez osoby przebywające w zakładach karnych. Co więcej, jak wynika z przeglądarki historii rozmieszczenia powoda, przebywał on w różnych jednostkach penitencjarnych - C., B., S., B., J., Z., C., K., N.. Nadto, powód formułując pozew powoływał się na Konstytucję, kodeks cywilny oraz konwencje międzynarodowe. Zważyć również należy na fakt, iż od opuszczenia przez powoda pozwanej jednostki upłynęło niespełna 10 lat. W tych okolicznościach nie sposób uznać, iż podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia stanowiło nadużycie prawa.

Jednocześnie na zasadzie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze która znajdzie swe zastosowanie w sprawie (§ 22 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 r.), Sąd przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. na rzecz adwokata A. M. wynagrodzenie w kwocie 120 zł (§ 13 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie w sprawie opłat za czynności adwokacki), podwyższonej o stawkę podatku od towarów i usług (§ 2 ust. 3 Rozporządzenia).